

MICHEL SLUYSMANS,
JAN VELDMAN,
VINCENT VAN WARMERDAM

NOT
THE TOMMY
COOPER
STORY

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Personages

Terry Copper *een toneelknecht*

Gwen *zijn vrouw*

Maud *zijn minnares*

Master of Ceremonies

Man met buikspreekpop-die-eruitziet-als-

Tommy-Cooper

Agenten

Commissaris

Barkeeper

Klanten

De gespeelde tekst kan afwijken van de hier
afgedrukte tekst.

I DE FEZ

Het voordoek is dicht. Er klinkt orgelmuziek waar men op slag chagrijnig van wordt. Rechts steken er twee bewegingsloze benen onder het gordijn vandaan. De muziek stopt. Het zaallicht gaat uit. Het gaat beginnen. Langzaam gloeit het licht aan op het voordoek. Onzichtbare muzikanten spelen de ouverture, en zingen:

HAROLD AND THE PLANKS

Thoughts, all the thoughts

Why take a lead

Thoughts, all the thoughts

Why take a lead

I wouldn't back off

Why make a scene

Every day we wait a time

We'll wake up to the dream

We wake up to the dream

We wake up to the dream

*Er is wat beweging in het voordeel maar het
gaat niet open. Terwijl de muzikanten
doorzingen komt een toneelknecht (Terry) het*

podium op om dit probleem op te lossen. Zonder ook maar enig besef te hebben van publiek checkt hij het gordijn. Hij trekt eraan maar niet echt met beleid. Hij probeert het voordoek open te trekken. Dat lukt een klein stukje maar dan valt het weer dicht. Hij gebaart naar de techniek in de zaal dat het gordijn niet open wil, en hij hervat het gemodder. De muzikanten herhalen ondertussen, noodgedwongen, hun lied. Terry stopt geïrriteerd en stapt door het gordijn en houdt het met een gestrekte arm open. De muziek stopt. We vangen flarden op van het gesprek.

TERRY

...Niet iets vrolijkers spelen?

BAND *gemompel*

TERRY

Iets meer up!

BAND *gemompel*

TERRY *half verstaanbaar*

Up! Niet zo droevig... Er zitten mensen in de zaal. En het kan nog wel effe duren.

De band zet een vrolijk melodietje in dat zichzelf steeds in de staart bijt. We vangen een glimp op van de band door het halfgeopende gordijn. Terry hervat het gehannes met het

gordijn, maar het lukt hem niet het doek open te krijgen. Dit duurt allemaal veel te lang, dus de Master of Ceremonies besluit dat Terry het doek eigenhandig moet openhouden.

MASTER OF CEREMONIES

Laat maar, we gaan beginnen.

De Master of Ceremonies, de man voor wie het publiek een kaartje heeft gekocht, maakt zijn entree via het door Terry opengehouden doek.

Hij is gekleed in een gedateerde witte smoking.

Hij spreekt het publiek aan. De muziek

benadrukt de punchlines. Terry blijft het doek vasthouden.

MASTER OF CEREMONIES

Vreemd. Raar. Nou ja. Het is een beetje een rare dag geweest. Ik liep hier vanmiddag naar toe, viel er een man op straat. Zomaar. Boem, op straat.

Voor mijn voeten. Ik zeg: 'Wat gebeurde er?' Hij zegt: 'Geen idee. Ik ben er net.' Hij zegt: 'Ik stond op het dak en wilde mijn veters strikken.' Ik zeg: 'Dan hoef je toch niet van het dak te vallen?' Hij zegt: 'Wel als mijn schoenen beneden staan.'

Vreemde dingen. Nee, dit is toch echt een beetje een rare dag.

TERRY *krijgt het moeilijk met het zware gordijn*

Ehm...

MASTER OF CEREMONIES

In bed al bijvoorbeeld. Ik neem slaappillen. Soms moet dat. Soms slaap ik zo diep dat ik in mijn droom pillen moet kopen om weer wakker te worden. Maar serieus... Ik loop verder en ik sta oog in oog met Onze Lieve Heer. Maar niet zoals we hem kennen, met witte baard enzo. Nee. Hij was lekker fris geschoren. Een grote man, goedlachs. Grote voeten, grote handen, zondagse pak aan, niet die witte jurk, die had ie niet aan. En op zijn hoofd zo'n rood ding, zo'n hoedje, zo'n...?

zoekt hulp uit de zaal

Ach, hoe heet zo'n ding...? Zo'n kokerhoedje...?

TERRY *zacht*

Een fez.

MASTER OF CEREMONIES *verstond hem niet*

Pardon?

TERRY *serieus*

Fez. Een fez.

*Het wordt steeds zwaarder voor Terry om het
doek open te houden.*

MASTER OF CEREMONIES

Een fez, dat woord zocht ik. En daar stond hij,
met rode fez en handen als kolenschoppen, en ik
stelde hem drie vragen. Ik zei tegen hem: 'Geef
me de rust om te accepteren wat onveranderlijk
is.' – 'Geef me de moed om te veranderen wat

mogelijk is.’ – ‘Geef me de wijsheid om het verschil te kunnen zien.’

TERRY *serieus*

Hee. Dat is vreemd. Dat heb ik ook...

MASTER OF CEREMONIES *verstoord*

Sorry?

TERRY

Dat is mijn droom! Ik heb precies hetzelfde...

MASTER OF CEREMONIES *onderbreekt hem*

Een beetje een rare dag, laten we het daar op houden. Een dag waarop u besloot om afstand te nemen van het gezonde verstand en het leven van alledag. Waarop u besloot om u lekker onder te

dompelen in het theater.

De plek waar we het donker zoeken om de dingen scherper te zien dan bij daglicht mogelijk zou zijn. Maar laten we dat nou eens niet doen. Laten we het eens anders doen, laten we ons eens richten op de werkelijkheid. Dus laten we het eens hebben over...

*kijkt om zich heen, kijkt dan naar de
toneelknecht
...over JOU!!*

TERRY *geïrriteerd*

Ja, 't is goed.

gebaart hem terug door het gordijn te gaan

Op het teken van de Master of Ceremonies

zetten de muzikanten achter het gordijn in.

MASTER OF CEREMONIES *dempt zijn stem*

Als je het over de toneelknecht hebt, heb je het over de schaduwen in het theater. Even onmisbaar als onopgemerkt. Hij glijdt mee met de plooien van het doek, houdt zich verscholen achter het licht en is een levende tegenstrijdigheid. De onzichtbare man die alles weet en alles ziet. De vleesgeworden vanzelfsprekendheid.

De onopgemerkte aanwezigheid. Om met de Grote Komiek te spreken: 'Wie IS die man!'

De Master of Ceremonies draait zich om, maar hij bedenkt zich en wijst op een rood touw op het

zijtoneel, en gebaart Terry dat hij er aan moet trekken. Terry trekt aan het rode touw, maar het doek gaat nog steeds niet open. Als hij de coulissen inloopt, daalt het doek plotseling, tot ongeveer schouderhoogte. Het zakt net laag genoeg om de hoofden van de muzikanten zichtbaar te maken. Zij spelen onverstoort verder. Terry loopt weer terug en ziet dat het niet goed is. Hij trekt opnieuw aan het touw, en dan gaat het voordoek omhoog de kap in. Het toneel wordt in volle omvang zichtbaar en is min of meer leeg. Het muzikantentrio staat verloren in de ruimte. De twee benen die vanaf het begin onder het voordoek uitstaken blijken nep te zijn. Terry pakt ze op en loopt ermee de coulissen in.

Ze stoppen met spelen. Midden op het toneel ligt de rode fez, die langzaam geïsoleerd wordt in een kleiner wordende spot. Terry komt weer op en ontdekt de fez. Hij kijkt om zich heen of iemand die heeft laten liggen. Hij loopt er schuchter en stil naar toe. Uiteindelijk grijpt hij het ding vast, en daarmee is zijn lot bezegeld.

Om hem heen ontstaat zijn slaapkamer.

MASTER OF CEREMONIES

Doe alsof je thuis bent...

2 HET HUWELIJK

Een aanduiding van een slaapkamer zoals in sketches en kluchten. Nachtelijk licht. Gwen zit rechtop op een bankje en breit een enorm groot ding. Krulspelden. Zij is de klassieke lelijke vrouw waarmee men in een huwelijk opgescheept kan zitten.

GWEN

Ben jij dat, Terry?

TERRY *kucht, hij verplaatst de fez naar achter zijn rug*

GWEN

Ah, man, ik schrik me kapot... Ik heb je helemaal niet horen binnenkomen. Waarom moet je altijd als een muis door het huis sluipen. Maak toch eens wat lawaai als je er bent!

TERRY

Ja.

haalt zijn schouders op

GWEN

Hè? Beetje duidelijker praten, Terry.

TERRY

Ja.

GWEN *doet hem na*

'Ja.'

breit kwaad

TERRY *loopt vragend op haar toe, wijst op haar*

breiwerk

Wat euh...?

GWEN

Wat? Ik brei. Ja?

een stilte

GWEN

Ja?

begint te zingen

Ik brei, wat moet ik anders doen?

Ooit was 't nog wat

We gingen dansen in de stad

TERRY

Nou ja, ik...

GWEN

Je zwijgt, dus je stemt toe

Ik vlei, ik vraag, ik provoceer

Maar 't maakt niet uit wat ik probeer

Er zit meer gespreksstof in een... gnoe

Mijn leven is de glans voorbij

Ik heb geen bestaan meer dus: ik brei!

GWEN *breit verder*

TERRY

Het is twee uur 's nachts...

GWEN *onderbreekt*

Vervaagd is onze droom

Een gnoom ben jij

Een grauwe dwerg

Je bent geen minnaar maar een dooie

Een lethargisch carcinoom

Je...

Ze valt stil, ziet ineens de fez.

GWEN

Wat heb je daar? Een pet?

TERRY *zachtjes*

Dit is een fez.

GWEN *nadert Terry*

Een vest?

TERRY

Fez.

Ze kijkt hem vragend aan.

TERRY

Een fez.

GWEN

Ik versta je niet.

TERRY

Met Ef, Ee, Zet. Fez.

...

Is genoemd naar de stad Fez in Marokko.

GWEN

Ja ja, een fez. Een fez is een vest voor het hoofd.

TERRY

Is blijven liggen. Vergeten. Lag zomaar midden op het toneel. Ik moet 'm achterna brengen.

GWEN *gebiedend*

Zet eens op!

TERRY

De fez? Nee, liever niet. Hij is niet van mij.

't Is een rekwisiet. Daar moet je vanaf blijven.

GWEN

Zet eens op man.

TERRY

Nee, dat moet ik niet doen. Hij is niet van mij,

nee, dat is niet goed.

GWEN

Alsjeblieft. Dat lijkt me nou zo leuk.

TERRY *houdt de fez een beetje boven zijn hoofd,
maar zet hem niet helemaal op*

Zo?

GWEN *lacht hem uit*

En nou even lachen?

TERRY

Lachen?

GWEN

Ja, ha-ha-ha-hah, vanuit heel laag.

TERRY

'Ha-ha-ha.'

GWEN

En een tussenhupje?

TERRY

He, nee, laat me nou...

doet toch een slap tussenhupje

GWEN

Het lijkt nergens op.

TERRY

Dat zei ik toch?

houdt de fez stevig vast

GWEN

Wacht eens even, nu weet ik het opeens weer, het schiet me ineens te binnen. Ik heb over hem gedroomd...

*Op een gebaar van de Master of Ceremonies
zetten de muzikanten in.*

TERRY

Tuurlijk.

GWEN *zingt*

Weet je wat ik droomde?

Een zaal vol vreugde en kabaal

Ik droomde een man

Zo groot als een reus

Prachtig sterke handen

En een goedgevormde neus

Een man die lacht en lachen laat

Met oogjes van de pret

En warrig donker krullend haar

Onder zijn rode pet

TERRY

Fez.

GWEN

Ze schateren met de koppen rood

Ze proesten met een snik

En lachen al hun tanden bloot.

Wat hebben ze een...

TERRY

Schik?

GWEN

Wil je wel dat ik verder vertel?

Onderbreek me dan niet steeds.

Hij was goed. Hij stond op een podium en hij vertelde grappen en hing de onnozelaar uit, hij deed alsof hij niet kon goochelen.

Wat kijk je?

GWEN

Ze lachen om die man

Hij is als een God

Ze lachen om zijn falen

Ze lachen zich kapot

TERRY

Ja?

GWEN

En het rare is...

En het rare is...

TERRY

Het rare is...?

GWEN

Wat alles nog veel vreemder maakt

Ik zit daar zonder kleren

Ik ben volkomen naakt

TERRY

Bloot?

GWEN *zingt*

Maar het voelt fijn

Om in mijn nakie daar te zijn

Hij heeft alleen maar oog voor mij

Hij haalt mij op het toneel erbij

Hij en ik, het is echt waar

Hij spreidt mijn benen uit elkaar...

Dan doet hij zijn broek omlaag

En het voelt goed

Zijn ding is minder groot gelukkig

Dan ik had vermoed

TERRY

Oh.

GWEN

De zaal roept boe

Maar weet je wat ik doe?

Ik kus hem graag en

Laat hem gaan

Hij kromt zijn rug en zet eens aan

Zijn ding...

TERRY

Zijn dinges?

GWEN

Zijn ding...

wijst naar zijn fez

TERRY

Zijn fez.

GWEN *zingt*

Zijn fez valt van zijn hoofd

Terry kijkt geschokt naar de fez in zijn hand.

En hij gaat maar door en door en door

En hij gaat maar door en door en door

Ze valt stil.

TERRY

Als je wilt kunnen we de bedden weer

tegen elkaar aan zetten...

GWEN *dodelijke blik*

TERRY

Het gekke is, ik droomde ook van hem.

Hij zat aan mijn bed.

GWEN

En wat zei die?

TERRY

Hij keek me aan en lachte, legde een grote hand
op mijn schouder. Ik vroeg hem...

aarzelt

GWEN

Wat vroeg je dan?

TERRY

Ik vroeg: 'Geef mij de rust om te accepteren wat onveranderlijk is.'

GWEN *bewonderend maar met spot*

Zo...

TERRY

En hij knikte geruststellend. En ik vroeg: 'Geef mij de moed om te veranderen wat mogelijk is.' En hij knikte weer geruststellend. 'Ik heb nog een laatste vraag,' zei ik hem. 'Nou?' zei die. En ik vroeg: 'Geef me de wijsheid om het verschil te zien.' En toen moest hij heel hard lachen.

stilte

Wat zou dat betekenen?

GWEN

Dat betekent dat je iets moet doen als je wilt dat er iets verandert.

TERRY

Ja?

GWEN

Ja. Dat bedoelt ie. Doe maar. Maak wat van je leven voor het te laat is. Misschien heb ik er ook nog wat aan. Maar die fez is voor mij.

Dan kan ik aan hem denken. Dan kan ik hem voelen. Hem ruiken, hem...

TERRY

Nee.

GWEN *kijkt hem aan*

Wat nee?

TERRY

Hij is niet van jou.

GWEN

Geef hier.

TERRY

Ik moet hem terugbrengen.

Ze probeert vliegensvlug de fez uit zijn handen te grissen, maar hij ontwijkt haar net op tijd en houdt de fez hoog boven zijn hoofd.

GWEN *springt naar de fez*

Ik wil hem hebben. Hij is van mij. Geef aan mij.

TERRY

Ik ga.

GWEN

Waar ga je heen?

TERRY

Wegbrengen. Naar de politie.

GWEN

Echt?

Terry loopt weg.

GWEN

Terry! Het is midden in de nacht.

TERRY *geeft geen antwoord*

GWEN

Terry! Hier met die pet!!

stilte

GWEN

Terry! Je komt er niet meer in, hoor je!!!

zingt en breit

En hij gaat maar door en door en door

En hij gaat maar door en door en door

De slaapkamer verdwijnt. Het beeld wordt wijds. De muzikanten spelen. We zien het silhouet van een stad. De maan schijnt. Terry loopt van links naar rechts, van huis naar de stad. Halverwege zet hij de fez op. De fez is veel te groot en zakt tot zijn oren. Maar het doet wel iets met hem. Even is er een magisch moment tussen hem en de fez. Er komt een voorbijganger langs. Terry schrikt en doet de fez snel weer af. Ze passeren elkaar zonder iets te zeggen.

3 HAROLD & THE PLANKS

*De voorbijganger is de Master of Ceremonies,
die Terry ongemerkt zijn verhaal in heeft
gesleurd. Hij haalt hem erbij.*

MASTER OF CEREMONIES

Ja, dat huwelijk, beste mensen. Dat huwelijk, dat huwelijk. Ikzelf heb geen vaste partner, ik heb daar eerlijk gezegd helemaal geen zin in en ik kom daar ook eerlijk voor uit. Maar dat wordt helaas niet op prijs gesteld door mijn vrouw. Ach ja... Ik ben getrouwd. Ik heb al jarenlang een prachtige relatie met mijn mooie lieve vrouw. En dat is niet grappig, dat is geluk. Geluk is een ernstige zaak. Om ellende valt te lachen. Om geluk nooit.

Op het toneel vormt zich een mini-toneel.

De coulissen en achtergordijn zijn helder grijsblauw. De muzikanten verzamelen zich.

MASTER OF CEREMONIES

Want u weet:

in sneltreinvaart

Lachen is niets anders dan een plotseling gevoel van triomf door de onverwachte ontdekking van de één of andere voortreffelijkheid in onszelf tegenover de zwakte van een ander...

...

Of kort gezegd: we lachen om de ellende van een ander.

...

Goed. U heeft er lang op moeten wachten.

Maar hier zijn ze: de onovertroffen en onbegrepen Harold and the Planks!

HAROLD

Tjonge jonge... IJmuiden. Wat een avond!

begint te zingen

Wij brengen als het mag

De schater van de dag

De onbeschaamde klaterende lach

U gaat overstag

Voor de giller van de dag

De onbedaarlijk schaterende lach

Heeft u last van pijn of spijt

Voelt u zich wat bedrukt

Wij kietelen de lach

Wij weten dat het lukt

Laat u eens gaan

Weg met die traan

Ja lachen helpt geheid

Tegen pijn of spijt

WILLIAM

Ha-ha-ha-ha

DE ANDEREN

Hou toch op, ik hou het niet

WILLIAM

Ha-ha-ha-ha

DE ANDEREN

Hou me vast, ik trek het niet

Ja lachen helpt geheid

Tegen pijn of spijt

HAROLD

Mijn vrouw is een engel!

WILLIAM

Dan heb je geluk. Mijn vrouw leeft nog.

HAROLD

Ik heb afschuwelijk gedroomd.

WILLIAM

Hij heeft afschuwelijk gedroomd.

HAROLD

Mijn vrouw was in gevecht op leven en dood met
een bloeddorstige leeuwin.

WILLIAM

Verschrikkelijk!

HAROLD

Zeg dat wel. Mijn vrouw won!

WILLIAM

Waarom zou je trouwen?

HAROLD

Voor de seks hoef je het niet te doen.

WILLIAM

In het begin ja, maar op den duur is het eigenlijk voor niemand meer leuk, laten we eerlijk zijn.

HAROLD

Wij hadden laatst een gluurder tijdens de seks.
Die begon 'boe' te roepen.

WILLIAM

Trouwen voor de seks is zoiets als een boeing 747
kopen voor een zakje gratis pinda's.

HAROLD

Mijn vrouw heeft een facelift gehad. Maar het is
niet gelukt. Ik kan nog steeds d'r gezicht zien.

WILLIAM

Voor je lol hoef je niet te trouwen. Ik kan het
weten, want ik ben nu vijftientwintig jaar
getrouwd.

HAROLD

Echt waar? Gaan jullie d'r nog iets aan doen?

WILLIAM

Dat vroeg mijn vrouw ook. Ik zeg: 'Wat dacht je van een minuut stilte.'

HAROLD

Zit jouw trouwring niet aan de verkeerde vinger?

WILLIAM

Klopt, ik ben ook met de verkeerde vrouw getrouwd.

BAND

Heeft u last van pijn of spijt

Voelt u zich wat bedrukt

Wij kietelen de lach
Wij weten dat het lukt
Laat u eens gaan
Weg met die traan
Ja lachen helpt geheid
Tegen pijn of spijt

WILLIAM

Mijn vrouw vindt dat ik te veel drink.
Maar ik ben al een week op een whiskydieet. Het
werkt heel goed. Ik ben al drie dagen kwijt.

HAROLD

Mijn vrouw ging naar de gynaecoloog. Ligt ze
daar, met d'r benen in die beugels. Zegt de dokter:
tuurt gebukt

'Zo, dat ziet er lelijk uit, dat ziet er lelijk uit.'

Zegt mijn vrouw: 'U hoeft niet alles twee te keer zeggen hoor, dokter.' Zegt de dokter:

'Dat deed ik niet, dat was de echo.'

WILLIAM

Ik zit op een whiskydieet. Ik ben al vier dagen kwijt.

HAROLD

Mijn broer is al jaren vrijgezel, maar die wil dolgraag een vrouw. Ik zeg: 'Doe nou niet,' maar hij is onvermurwbaar. Dus hij zet een advertentie in de krant: 'IK WIL EEN VROUW.' Binnen een dag had ie 320 reacties.

WILLIAM

Zo!

HAROLD

Allemaal dezelfde: 'Kom de mijne maar halen.'

WILLIAM

Tijdens ons huwelijk heeft mijn vrouw altijd naast me gestaan. Ze moest wel. We hadden maar één stoel.

HAROLD

Ik zat gisteren in de trein naast een mooie jonge vrouw die een boek aan het lezen was.

Statistieken in seks, stond er op de kaft, De Keiharde Feiten. 'Is het wat?' vroeg ik.

'Fascinerend,' zei ze, 'Indianen hebben de dikste, en Polen hebben de langste. En de Joden doen 't het snelst. By the way,' zegt ze, 'ik ben Tanja.' Ik zeg: 'Hi Tanja, ik ben Winnetouki Polanski.' 'Ik heb maar heel weinig tijd?' zegt ze. 'Dat geeft niks,' zeg ik, 'ik hoef pas over drie minuten in de synagoge te zijn.'

WILLIAM

Ha-ha-ha-ha

DE ANDEREN

Hou toch op, ik hou het niet

WILLIAM

Ha-ha-ha-ha

DE ANDEREN

Hou me vast, ik trek het niet

Ja lachen helpt geheid

Tegen pijn of spijt

HAROLD

Dank u wel IJmuiden. We hopen dat u heeft
genoten van ons humor-repertoire, want wat is er
toch mooier dan een potje lachen met elkaar. En
u weet het; lachen helpt geheid...

ALLEN

Tegen pijn of spijt

Tegen pijn of spijt

Muziek valt stil. De muzikanten gaan af. Terry slaat het gade. De Master of Ceremonies komt met een bushaltebordje uit de coulissen. Terry kijkt hem vragend aan.

MASTER OF CEREMONIES

Stond een man bij de bushalte...

4 DE BUSHALTE

Terry staat bij de bushalte met de fez in zijn hand. Hij kijkt in de richting van waar de bus moet komen. Naast hem komt een man te staan met een buikspreekpop.

MAN *knikt*

TERRY *knikt*

Van u?

MAN

Hm?

TERRY

Of die van u is. Die... pop.

MAN

Ik heb hem gemaakt.

TERRY

Mooi.

wijst op buikspreekpop

Kan ie ook... praten?

MAN

Niet zo goed.

TERRY

Oh?

trekt de wenkbrauwen op

MAN

Ik moet straks optreden, in een bar, maar ik kan helemaal niet buikspreek.

TERRY

O... Hij lijkt wel net echt.

MAN

De buitenkant wel, ja. Maar daarbinnen.
Dat arme hoofd van hem. Een puinhoop.

TERRY

Oh?

MAN *maakt een drankgebaar*

Depressies.

TERRY

Echt waar?

MAN

Logisch, als je er over nadenkt. Heeft zich nooit kunnen binden. De P en de M zijn lastige klanken. Dan moeten de lippen op elkaar. Hij heeft nooit Papa en Mama kunnen zeggen. Hooguit Fafa en Wawa. Dat doet wat met je.

BUIKSPREEKPOP

Ik wil dood.

MAN *hoofdschuddend*

Jarenlang werk je aan een buikspreekpop,
heb je een buikspreekpop, blijkt het een
alcoholische buikspreekpop met een doodswens.

TERRY

Hm...

stilte

MAN *neemt Terry in vertrouwen*

Iedereen denkt steeds dat ik het probleem ben.
Moet ik hem laten gaan? denkt u. Ik vind het
moeilijk. Wat denkt u?

TERRY

Ik? ...

MAN

Misschien moet ik mijn gevoel volgen.

TERRY

Ja, als je wilt dat er iets... eh verandert...

BUIKSPREEKPOP

Ik wil dood!

TERRY *doelend op zijn vorige zin*

Dat schijnt het beste te zijn. Maak wat van je
leven voor het te...

MAN

Sorry, daar komt mijn bus...

Een bordkartonnen bus komt op en stopt. De man en zijn depressieve buikspreekpop lopen naar de bus, stappen in. Maud, een jonge vrouw stapt uit. Ze ziet er heel leuk en aantrekkelijk uit. Ze draagt een saxofoonkoffer. Er klinkt uit het niets een keiharde zwoele saxofoon.

5 VERLIEFD

Terry kijkt naar Maud als door de bliksem getroffen.

MAUD

Is de bus van twaalf uur zes al...?

TERRY *stamelt*

Ja. Nee bedoel ik, nog euh...

MAUD

Gelukkig.

TERRY

Dat is de bus naar...

MAUD

Ja?

TERRY

Of naar...

MAUD

Ja ook. Maar dat is drie haltes verder.

TERRY

Die... eh... ik moet toevallig...

MAUD

Wat knus. Nou ja, ik bedoel, ik ken u niet,
maar...

*Ze stoppen het gesprek. Ze lachen. Terry weet
zich met zijn houding geen raad. Ze kijken naar
de fez.*

MAUD

Hé! Een fez...

TERRY

Zoals de stad...

MAUD

In Marokko. De fez was verplicht in het...

TERRY

Ottomaalse rijk...

MAUD

...Ot-to-maan-se rijk.

TERRY *zonder geluid*

Ot-to-maan-se.

stilte

MAUD

Werkt u niet...

TERRY

Zeg maar jij hoor. Terry. Ik heet Terry.

MAUD

Terry. Werk jij niet...

TERRY

Nou...

MAUD

Toch daar waar...?

TERRY

Achter de...

MAUD

De schermen...

TERRY

Ja, in de...

MAUD

Coulissen.

Ze zwijgen verbaasd.

TERRY *fronst*

Hoe weet u...?

MAUD *lacht*

Zeg jij ook maar jij hoor. Maud.

Ik heet Maud.

TERRY

Hoe weet jij...

MAUD

Ik ruik het...

TERRY *verontrust*

Kan je dat ruiken...

ruikt aan zichzelf

MAUD

Ik ruik het niet echt. Sorry, ik val je in de...

TERRY

Geeft helemaal niet.

knikt naar haar koffertje

Seks?

MAUD *kijkt hem verbaasd aan*

TERRY *maakt blaasgebaar*

Sax! Sax?

MAUD

Ha-ha, ja.

TERRY

Ik zou zelf graag...

MAUD

Wat mooi, dus jij bent...

TERRY

Niet echt...

MAUD

Niet zo bescheiden.

TERRY

Nou ja,

grijpt boven zijn hoofd

Bas. Contrabas.

MAUD

Ken je de Queen's Bar?

TERRY

Is dat een...

MAUD

Nee, dat zou je bijna...

TERRY

Maar waar...?

MAUD

Die is...

TERRY

Oh daar bij...

MAUD

Nee, juist aan de andere kant van...

TERRY

O daar! Die wijk met die hoge...

MAUD

Niet meer, die hebben ze gekapt. Ze hebben er
nu...

TERRY

Zonde. Handig voor je brommer, maar zonde.

Ze kijken elkaar aan.

MAUD

Ik speel daar eigenlijk elke week op... Maar hé.

Als je... De Queen's Bar. Ik zet je op de lijst. Of ga

ik te snel? Ik ga te snel. Oh, stom, stom, stom.

Altijd maar snel. Stop hoofd.

Hoofd stop! Je kunt niet zomaar van je... Je hebt

je verplichtingen. Ik heb geen... Nou ja,

tenminste, niet echt een... Maar jij natuurlijk...

stilte

...

doelend op de fez

Je zou die toch echt...

TERRY

Gaat niet. Hij is te...

MAUD

Je kan het wel hebben, denk ik.

TERRY

Ik moet het niet doen. Ik... Ach nou ja...

Hij zet de fez met twee handen op, en kijkt guitig en doet een huppeltje.

TERRY *mompelt*

'Just like that.'

Het is al met al de slechtste imitatie van Tommy Cooper aller tijden. Maud schiet in de lach.

MAUD

Wat zeg je?

TERRY *iets harder*

'Just like that.'

Maud lacht.

MAUD

Je bent lief. Grappig en lief.

Dat maakt indruk op Terry en hij stopt abrupt met huppelen. Ze kijken elkaar te lang aan.

Terry opent zijn mond om wat te zeggen, maar hij wordt onderbroken door een claxon. De bus.

Maud geeft hem een hand, juist als Terry haar wil kussen. Onhandig maar aandoenlijk

moment. Ze draait zich om en stapt in de bus.

Terry kijkt de bus na. Realiseert zich ineens iets.

TERRY

Hee! Ho! Ik moet ook mee. Wacht!

blijft als aan de grond genageld staan

AGENT *op*

Goedenacht.

TERRY *knikt*

AGENT

Dat daar.

wijst op de fez

Is die van jou?

TERRY *wijst vragend naar de fez op zijn hoofd*

AGENT

Is die van jou?

TERRY

Niet echt.

AGENT

Pas op hè. Ik waarschuw je.

steekt een vermanend vingertje naar Terry uit

Terry zet de fez direct af. Als de agent is

weggelopen zetten de muzikanten in. Terry kijkt

om zich heen en legt de fez terug op de grond

waar hij hem eerder vond, in de volgsport. Hij wil

weglopen, terug naar huis, maar: de fez

*achtervolgt hem, loopt achter hem aan. Ze
verdwijnen in de coulissen, Terry achtervolgd
door de fez.*

6 DE ONZICHTBARE MAN

HAROLD

Hij leeft in de schaduw

Jaar in jaar uit

Daar voelt hij zich door niemand gezien

Door niemand gehoord

Zijn naam? Wat maakt het uit?

Hij ademt in

Hij stapt in het licht

Zo doolt hij voort

Zijn stappen

Nog zonder gewicht

*Wederom het silhouet van de stad. En Terry, die
onderweg is naar het politiebureau.*

DE MASTER OF CEREMONIES *achter de piano*

Als ik tegen u zeg: 'Denk niet aan een blote vrouw.' Waar denkt u dan aan? Als ideeën zich eenmaal in ons hoofd hebben genesteld zijn ze onontkoombaar. Zoals de liefde. Liefde is het heerlijke moment tussen de ontmoeting met een mooi meisje en de ontdekking dat ze er eigenlijk uit ziet als een schelvis.

pingelt wat, nadenkend

7 HET POLITIEBUREAU

Een hoge balie. Een agent met een leesbril schrijft iets op. Terry wacht met de fez in de hand. Steeds als de agent hem aankijkt probeert Terry iets te zeggen. Maar de agent schrijft weer verder.

TERRY

Ik heb een fez gevonden.

AGENT

Heb ik al 'zegt u het maar' gezegd?

TERRY

Sorry.

AGENT

Zegt u het maar.

TERRY

Ik heb een fez gevonden.

AGENT

Dat is geen vest. Dat is een pet.

TERRY

Nee, een fez. Met Ef, Ee, Zet.

AGENT *kijkt over zijn desk en ziet de fez*

Fez?

TERRY

Is in het theater blijven liggen. Ik zou hem graag aan de rechtmatige eigenaar teruggeven.

AGENT

Zo.

Plotseling verschijnt er een commissaris.

COMMISSARIS *streng*

Kunt u dat bewijzen?

TERRY *schrikt*

Ik eh...?

COMMISSARIS

Nou?

TERRY *in het nauw gedreven*

Luister, ik ben helemaal hierheen gekomen.

Ik heb hem gevonden... En wil hem terug-
brengen...

COMMISSARIS

Nou nou, niet zo'n toon mannetje.

AGENT

Ja, een beetje minder mag ook wel.

COMMISSARIS

Wij stellen hier de vragen.

TERRY *nu duidelijk hoorbaar*

Ik wil hem niet!!! Hij is niet van mij.

TERRY

Ik zeg toch. Ik heb hem gevonden.

COMMISSARIS

Kunt u dat bewijzen... dat u die

maakt aanhalingstekens in de lucht

'Fez' gevonden heeft?

TERRY

Ik euh... Ik begrijp de vraag niet helemaal.

De agent kijkt hem strak aan.

TERRY

Eerst had ik 'm niet, dus heb ik hem gevonden.

COMMISSARIS

Dat bedoel ik.

TERRY

Wat bedoelt u?

POLITIEAGENT

Dus u geeft toe dat ie niet van u is?

TERRY

Dat heb ik toch ook nooit gezegd.

COMMISSARIS

Maar hij zou zo van u kunnen zijn.

TERRY

U bedoelt...

COMMISSARIS

U weet precies wat ik bedoel.

TERRY *in de war*

Al zou die fez gestolen zijn, dan nog wil ik hem niet hebben. Ik kom hem juist terug-brengen. Is dat nou zo moeilijk?

AGENT

Ho, ho, ho, ho.

COMMISSARIS

U zei zojuist dat hij gestolen zou kunnen zijn.

TERRY

Dat zei ik niet.

...

U zei... en toen wilde ik uitleggen... Ik...

Hij is niet gestolen.

POLITIEAGENT

Maar kunt u dat bewijzen?

TERRY *vertwijfeld*

Dit is belachelijk.

Een luide telefoon gaat over. Men kijkt elkaar gespannen aan. De agent neemt op.

AGENT *geeft de telefoon aan de commissaris*

Is voor jou.

COMMISSARIS *pakt de telefoon op*

Iedereen kijkt naar hem.

Ja?

De muziek zet weer in.

COMMISSARIS

Onderdruk? Ondertal? Ongeval! Ongeluk!

gebaart naar de agent: opschrijven

Schrijf op. Luidspreker? Ah! Buikspreker! Ja, ik

versta u wel. Buik-spreek-pop! Voor een bus!

Geworpen?

tegen de agent

Voor een bus geworpen!

AGENT

Heb je een pennetje?

De commissaris schudt van nee, vraagt aan Terry een pennetje. Terry geeft de pen aan de commissaris, die hem aan de agent geeft.

COMMISSARIS

Moord? Zelf? Suicide zegt u? Meisje met
saxofoon. Haar? Staar? Gaar? Zwaar!

AGENT

Met dubbel a.

COMMISSARIS

Gewond! Praat wartaal. Kwiens bah? Barrrrr?

Queen's Bar?

gebaart naar de agent: schrijf op!

Queen's Bar! En: Terry. Terry, met dubbel r?

Terry!

TERRY

Ja...

Terry steekt zijn vinger op. Maar niemand let op hem. Ze zijn druk met telefoneren en schrijven en musiceren en formulieren en druk doen.

COMMISSARIS

Meisje met saxofoon. In verwarring, Queen's Bar,
Terry...

Terry maakt gebruik van de consternatie, zet de fez op de balie. En loopt behoedzaam achterwaarts weg. Niemand let op hem. Maar als hij bijna af is...

AGENT *zeer luid*

Hé!!

De muziek valt stil. Terry staat stil. Iedereen kijkt naar hem.

AGENT *gebaart*

Hier jij.

Terry loopt aarzelend terug. De agent pakt de fez van de balie en zet hem op Terry's hoofd.

De fez is veel te groot en valt over zijn ogen.

AGENT

Wegwezen!

COMMISSARIS

En laat ik je hier nooit meer zien.

Muziek. Terry loopt tastend over het toneel.

Om hem heen verdwijnt het politiebureau.

Even loopt hij alleen over het toneel, dan dringt

de Queen's Bar zich aan hem op.

8 QUEEN'S BAR

Het café is nagenoeg leeg. Er zit één klant aan de bar. De Master of Ceremonies heeft de rol van barkeeper aangenomen en poleert glazen. Terry komt binnen in de bar. De barkeeper en de klant kijken hem lang aan.

TERRY

Heeft u misschien een...

De barkeeper onderbreekt hem.

BARKEEPER *tegen klant*

Komt een man bij de dokter, zegt die dokter:

'Tijd niet gezien.' Zegt die man: 'Kan wel kloppen, ik ben een tijd ziek geweest.'

Dan kijken ze weer naar Terry. Terry kijkt hen niet-begrijpend aan.

TERRY

Heeft u misschien een meisje gezien met een saxofoon?

KLANT

Ik kwam laatst bij de bakker.

Ik vraag: 'Heeft u ook twee amandelbroodjes?'

Zegt die bakker: 'Ik weet niet of ik die nog heb, misschien nog één, maar ik zal effe achter

kijken.' Even later komt ie terug, en zegt: 'Nee, ik

heb er nog maar één.'

Ik zeg: 'Doe dan maar twee saucijzenbroodjes.'

Weer kijken ze hem aan. Terry vertrekt zijn mond in iets wat heel in de verte op een lachje lijkt.

BARKEEPER

Hier wordt gelachen.

...

Wij haten mensen die geen gevoel voor humor hebben.

De barkeeper gaat af. Terry alleen met de klant in het café. Een barkruk kraakt. Na een lange, ongemakkelijke stilte:

KLANT

Zuurpruim.

Terry weet zich met de situatie geen raad. De muziek zwelt aan en de Master of Ceremonies betreedt het podiumpje.

MASTER OF CEREMONIES

Kleine beslissingen, daar blijf je over door-
emmeren. De grote beslissingen in het leven
worden in een fractie van een seconde genomen.
Jarenlang doe je je ding en ineens doe je zomaar
een ander ding. Het moment dat je, met een pint
nog in je hand, je eigen feest verlaat en in je
eentje op pad gaat, zonder doel, om dan na jaren

pas weer terug te komen. Zo'n moment, dames en heren, is nu aangebroken. Eerst was dit gewoon het moment dat Maud aangekondigd zou worden, de tappende saxofoniste. Maar dat is nu anders. Dit is zo'n moment dat bepalend kan zijn voor een heel verder leven.

tot Terry

Het woord is aan jou.

TERRY

Aan mij? Ik? Nee, dat is een vergissing.

Terry wordt op het podium gehaald en krijgt het jasje van de Master of Ceremonies. De muziek stopt. Terry staat alleen op het podium.

TERRY

Ik weet niet euh...

KLANT *ironisch*

Het is nou al leuk.

MASTER OF CEREMONIES

Het woord is aan jou.

TERRY

Maar – ik weet niets.

...

Ik stond vanmorgen bij de bushalte...

De klant schiet in de lach.

TERRY *verbaasd*

Hè wat? Nee, wacht, dit is echt gebeurd.

Dus euh... ik stond vanmorgen op de bushalte...

En daar was een buikspreekpop. Die was depressief. Zegt die buikspreekpop...

De klant schiet weer in de lach.

KLANT

Hoe verzint ie het?

TERRY *onzeker*

Wat verwacht u van mij? Vraagt die man...

Zegt die buikspreekpop... 'Ik wil dood,' zegt ie. Er is een busongeluk geweest.

De klant lacht.

TERRY

Nee, serieus. Er is een busongeluk. Er zat iemand in. Een jonge vrouw. Met een saxofoon. En ik weet niet waar ze is. Ze zou hier gaan spelen. Maar als ze echt in die bus zat...

De klant lacht.

TERRY *ongemakkelijk*

Nee echt. Serieus.

De klant lacht. Terry is ten einde raad. Maar dan hoort hij het donkere geluid van een saxofoon.

Het is de saxofoon van Maud. Ze komt op in een jurk die op een fez lijkt, maar om haar hoofd heeft ze een wit verband met een grote bloedvlek. Ze speelt een adembenemende saxofoonsolo. Terry is verbaasd en opgelucht tegelijk en kijkt naar Maud. Dan begint hij aarzelend te dansen. Terry, verliefd, verlost van schaamte danst om haar heen. Maud beweegt mee. De fezen in de lucht bewegen ook mee. De muziek loopt door en ze blijven tegenover elkaar staan.

TERRY

Je bent...

Maud legt haar vinger op zijn mond.

MAUD

Zeg maar niks. Ik ga me even terug omkleden.

Niet weggaan.

En ze verdwijnt de coulissen in. Terry gaat terug naar de bar. De barkeeper zet een glas voor hem neer.

TERRY

Ik drink niet.

KLANT

Hier wordt gedronken.

Terry drinkt. Nog een glas.

KLANT

Wie ben jij?

TERRY

Ik euh... ik ben toneelknecht.

Een tweede klant verschijnt.

KLANT 2

Ik heb nog nooit een toneelknecht gezien.

TERRY

Nee, dat is ook niet de bedoeling.

De barkeeper zet weer een glas voor hem neer.

BARKEEPER

Als ze straks terugkomt, dan moet je iets liefs tegen haar zeggen.

TERRY

Wat dan?

KLANT 2

Iets romantisch. 'Dat ik jou nog mocht ontmoeten.' 'Een nieuwe kleur in mijn bestaan.'
Zoiets.

TERRY

Wat?

KLANT 2

'Dat ik jou nog mocht ontmoeten.'

'Een nieuwe kleur in mijn bestaan.'

TERRY

Ja ja. Wacht even. Dat schrijf ik even op.

vraagt aan barkeeper

Heb jij misschien een papiertje?

De barkeeper geeft hem een papiertje.

TERRY

Heb je een pen?

Hij krijgt een pen van de klant en begint te schrijven.

KLANT 2

'Dat ik jou nog mocht ontmoeten.'

'Een nieuwe kleur in mijn bestaan.'

KLANT

Dubbele a.

Plotseling staat Gwen in het cafe.

GWEN

Terry!

TERRY *sist*

Wat doe je hier?

GWEN *zingt*

Kijk hem hier nou staan

Je zou toch met die fez
naar de politie gaan

TERRY

Daar was ik...

GWEN

Ik word ziek van jouw geklier
Jij zit doodgewoon hier
Met je vrienden aan het bier

TERRY

Ik...

GWEN

Kom onmiddellijk met me mee

En ik duld geen nee

Terry slikt, kijkt haar aan.

GWEN *doet Terry na met een zeikstem*

'Nee die fez, ik wil hem niet'

Die fez moest toch zo nodig

Naar de eigenaar terug

Ik word gek van jouw geklier

Maar ondertussen zit jij hier

Met je vrienden aan het bier

TERRY

Ik ben hier net. Ik was op zoek...

GWEN

Wat kijk je toch naar dat gordijn?

Hoe pathetisch kan je zijn?

TERRY

Hou nou op met dat gezeur.

GWEN

Nu krijg je zelfs een kleur...

Ik ruik een damesgeur...

Ineens dringt het tot haar door...

GWEN *minachtend*

O God, hij heeft een minnares!

TERRY *liegt*

Ik zoek de eigenaar van die fez...

GWEN

Waar is die geile danseres?

Gwen loopt zoekend door de ruimte, maar Terry probeert haar tegen te houden. Hij krijgt een flinke mep met de deegroller, tot grote vreugde van de klant die in de lach schiet.

TERRY

Nee, dit is een misverstand!

GWEN

Ik vertrouw je van geen kant. Wat heb je daar dan in je hand?

Ze grist het bierviltje uit zijn handen en leest.

GWEN

Voor wie is dit bedoeld?

TERRY

Voor niemand. Geef terug.

GWEN *leest*

'Dat ik jou nog mocht ontmoeten.

Een nieuwe kleur in mijn bestaan.'

Ah poëzie, kijk aan.

Wat doe je me aan?

Ik zou je moeten slaan.

Ze slaat hem met haar deegroller.

KLANT

Laat je niet intimideren, Terry. Stel je te weer!

Dan stijgt Terry boven zichzelf uit. Voor het eerst in zijn leven dient hij zijn vrouw van repliek.

TERRY *zingt*

Ja! Er is een andere...

GWEN

Wàt zeg je?

Ze heft haar deegroller. Terry schrikt.

GWEN

Zeg dat nog eens.

KLANT

Kom op, Terry!

Terry slikt, vermant zich.

TERRY

En ja! Er is een andere vrouw...

klap van Gwen

Van wie ik denk ik heel veel hou...

klap van Gwen

En zij denk ik ook van mij

Ik vind haar leuk, ze maakt me blij...

klap van Gwen

Terry neemt de microfoonstandaard en stelt zich te weer. Een duel met microfoonstandaard en deegroller. Het gevecht ontaardt en Terry duwt Gwen in een grote kast – een goochelkast – waarmee Terry haar hoofd van haar romp laat verdwijnen. We zien alleen nog haar hoofd, en ze schreeuwt van woede...

9 DOLEND DOOR DE STAD

Terry wordt omringd door gezichtloze mannen met fez. Een beangstigend beeld. Ze sluiten hem in en hij wordt uit het café gegooid. Het decor verandert onder onze ogen. De Queens Bar wordt onttakeld. Maud is onbereikbaar voor hem geworden. Alles is mislukt. Terry komt terecht in een Hitchcock-achtige, visuele nachtmerrie met fezzes, grijnzende hoofden van Tommy Cooper, soms één hele grote, dan weer tientallen. We zien Maud, Gwen en Terry zelf als de piepkleine hoofdpersonen in verdwijningsacts, we zien hysterisch lachend en huilend publiek etc. Veel

schaduwen en projecties van schaduwen op doeken. Beelden van Terry die in Tommy Cooper verandert. Mysterieuze, steeds weer versnellende nachtmerrie-achtige muziek... Op het hoogtepunt van de kakafonie vernauwt de volgspecter zich naar Terry. Zijn hoofd gevangen in het licht. Het wordt angstig stil.

IO POLITIEBUREAU (2)

Als het licht weer aangaat staat Terry op het politiebureau. Dezelfde agenten als eerst.

COMMISSARIS

Goed, dan. Dit is de situatie. Vannacht vond u een rood kokerhoedje, een zogenaamde fez.

En u bent op pad gegaan. U ging anders nooit op pad. En zeker niet 's nachts. Uw vaste patroon elke dag bestaat uit de wandeling van huis naar uw werk, het theater, twee blokken verder. En van het theater weer terug naar huis. Maar alles liep anders. U zegt een meisje tegen te zijn gekomen met een saxofoon, maar het meisje is op

onverklaarbare wijze verdwenen. U heeft uw vrouw beroofd van haar hoofd omdat ze u met een deegroller te lijf ging. Een deegroller die op onverklaarbare wijze is verdwenen. En u zegt dat er een depressieve man was met een buikspreekpop die een busongeluk veroorzaakte.

...

Als ik dit verhaal in het theater zou zien zou ik het niet geloven.

TERRY

Het was een man met een depressieve buikspreekpop en... Dat hoofd van mijn vrouw klinkt erger dan het is. Dat is gewoon een goochelkist die je zo weer in elkaar kunt schuiven.

Hij wijst naar de kist waar zijn vrouw in was verdwenen, maar de kist is nu leeg.

TERRY

Dat is gek.

AGENT

Wat is gek?

TERRY

De kist. De kist is leeg. Mijn vrouw zat in de kist.

AGENT

Kunt u dat bewijzen?

TERRY *licht geïrriteerd*

Nee, dat kan ik niet bewijzen, nee. Maar vraagt u in de Queen's Bar...

COMMISSARIS

'Dat ik jou nog mocht ontmoeten. Een nieuwe kleur in mijn bestaan.'

TERRY

Wat... Wat zegt u?

COMMISSARIS

Kent u die tekst?

...

Heer, we hebben u deze avond aangetroffen in het park. U was dronken en dan druk ik mij nog voorzichtig uit. U was laveloos.

U hield een verwarrend verhaal tegen een boom.

U vroeg de boom de kracht om te veranderen wat

mogelijk is. U aaide de boom en fluisterde tegen

hem: 'Maak wat van je leven voor het te laat is.'

En u had een bierviltje in uw hand waarop stond:

'Dat ik jou nog mocht ontmoeten.

Een nieuwe kleur in mijn bestaan.'

TERRY

Ik, ik zou niet weten... Ik drink helemaal niet...

...

Belt u met de Queen's Bar.

AGENT

Wij hebben gebeld met de Queen's Bar.

Ze zeggen niets te weten van een meisje met een saxofoon.

TERRY

Ik kan het niet verklaren, ik begrijp het niet.

Alles liep anders sinds ik gisteren die fez vond.

AGENT

Welke fez?

TERRY

De fez die...

Hij voelt op zijn hoofd maar ontdekt dat de fez is verdwenen.

TERRY

Wat...? Die fez! Die fez die ik bij u af kwam
geven, die u niet wilde hebben. Die fez...

Hij valt stil.

COMMISSARIS

Heer, we hebben uw vrouw aan de telefoon
gehad. U bent een hele dag en een nacht niet
thuis geweest. Ze heeft zich zorgen gemaakt.

TERRY

Maar...

COMMISSARIS

Ik geloof dat ik duidelijk ben. Ik hou het voor deze keer bij een waarschuwing. Gaat u terug naar huis en neemt u een paar dagen rust.

Dat zal u goed doen. Ze heeft een trui voor u gebreid.

Muziek. Terry loopt bij hen vandaan zonder op of om te kijken. Het beeld wordt wijds. We zien Terry in silhouet, zonder fez. De maan schijnt. Het silhouet van een stad. Terry loopt van rechts naar links, terug naar huis. Hij loopt vertwijfeld uit beeld, de coulissen in. Niet veel later komt hij terug het beeld in gelopen. Met ferme pas loopt hij, zonder fez, van links naar rechts.

Op naar de Queen's Bar!

II QUEEN'S BAR

De Queen's Bar. Vanonder het gordijn van het podiumpje steken twee bewegingsloze benen.

Terry zoekt de fez in de bar. De barkeeper en de klant ontdekken hem en vallen stil.

TERRY

Ik ben mijn fez kwijtgeraakt.

Terry loopt op de barkeeper af.

TERRY

Heeft u een fez gevonden?

BARKEEPER

Meneer?

TERRY

Een fez.

De barkeeper en de klant kijken elkaar aan.

BARKEEPER

We gaan zo sluiten.

TERRY

Sorry, maar dit is heel belangrijk.

BARKEEPER

Ik heb geen idee, meneer.

TERRY

Zo'n rood kokerhoedje, ik had het op toen ik
hier...

*De mannen kijken hem aan. Terry is ten einde
raad.*

TERRY

Vraagt u maar aan Maud.

BARKEEPER

Maud?

TERRY

De jongedame met de saxofoon... Zij weet ervan.

Waar is ze?

BARKEEPER

We kunnen helaas geen informatie over onze
klanten verstrekken, meneer.

TERRY

Ik heb hier opgetreden. Je vond me toch zo grappig? Ik had een fez op toen ik optrad.

Waar is die fez?

BARKEEPER

Wilt u nog een laatste ronde?

TERRY

Ja, doe maar een euh... Een biertje.

BARKEEPER

Zoals u wenst, meneer.

Hij bukt en verdwijnt achter de bar. De Master of Ceremonies komt erachter tevoorschijn.

MASTER OF CEREMONIES

Uw biertje meneer.

TERRY *kijkt hem aan*

MASTER OF CEREMONIES

Meneer?

TERRY

Nemen jullie me in de maling?

MASTER OF CEREMONIES

Ik hoop niet dat we die indruk maken, meneer.

TERRY

Ik wil er nog iets naast. Een whisky. Geef me een whisky.

MASTER OF CEREMONIES

Zoals u wenst meneer.

bukt

BARKEEPER

komt te voorschijn met een shotglaasje whisky

Een whisky voor meneer, meneer.

stilte

TERRY *slaat op de bar*

Ik heb er genoeg van.

BARKEEPER

Meneer?

TERRY

Wat is de bedoeling? Waar is die fez? Waarom zegt niemand iets? Ik vraag je wat!

BARKEEPER

Met permissie, meneer. De stilte na alle wie-wat-waarom-vragen is geen onverschilligheid, als u dat mocht denken. Het is het stilzwijgen van de liefde, meneer. De Grote Vragen dient men te schrijven in de lucht.

Met de vinger.

tekent waardig een vraagteken in de lucht

En dat herhaalt u, telkens weer, meneer,

tot de letters blijven hangen.

TERRY

Ik begrijp er niets van!

BARKEEPER

Het antwoord ligt verborgen... in de fez.

I2 BUIKSPREEKPOP

De Master of Ceremonies bespeelt de pop.

TERRY

Hallo.

BUIKSPREEKPOP

En wie ben jij dan?

TERRY

Ik ben Terry. Ik ben toneelknecht.

BUIKSPREEKPOP

Ja, maar wat doe je?

TERRY

Een toneelknecht? Die doet van alles. Ik zorg dat alles klaar staat. En dat het gordijn opengaat.

BUIKSPREEKPOP

Mmm?

nog niet tevreden

TERRY

Ik mag geen geluid maken en... Niemand mag me zien...

BUIKSPREEKPOP

Ja?

nog niet tevreden

TERRY

Verder weet ik niet...

BUIKSPREEKPOP

Jajajaja?

nog steeds niet tevreden

TERRY

Ik stond vanochtend bij de bushalte...

BUIKSPREEKPOP

Ik ook.

TERRY

Ja.

BUIKSPREEKPOP

Maar wie bèn jij?

TERRY

Ik ben gewoon wie ik ben.

BUIKSPREEKPOP

Nou. Was dat nou zo moeilijk? Ik denk dat ik je
wel mag.

TERRY

Mij?

BUIKSPREEKPOP

Ja. Het is altijd goed om iemand te mogen.

TERRY

Ik heb over je gedroomd.

BUIKSPREEKPOP

Dat weet ik.

TERRY

Mijn vrouw ook. Ze dacht dat je God was. Toen begon de ellende.

BUIKSPREEKPOP

Je vergist je. Jullie hebben niet gedroomd over mij. Ik ben alleen het beeld. De fez, het pak, de slechte grappen. Ik ben een buikspreekpop-die-eruitziet-als-Tommy-Cooper. Ik ben de

buitenkant. Ik ben onveranderlijk. Ik ben wat er overblijft. Ik ben wat de mensen zich herinneren.

TERRY

En wat mensen zich niet herinneren?

BUIKSPREEKPOP

Dat ben jij.

Terry geeft de fez aan de pop. Deze wijst hem af.

BUIKSPREEKPOP

Alsjeblieft.

De Master of Ceremonies, Maud en de muzikanten voegen rustig bij. Er is muziek

TERRY

Waarom zou je dat weggeven, het is van jou?

BUIKSPREEKPOP

Ik wil er juist van af. Die fez maakt me stuk.

TERRY

Die fez heeft je groot gemaakt.

BUIKSPREEKPOP

Dat denk je maar. Het heeft me ook heel veel ellende bezorgd. Daarom wil ik die fez graag aan jou geven. Hij geeft je de rust om te accepteren wat onveranderlijk is. De moed om te veranderen wat mogelijk is. En de wijsheid om het verschil te

kunnen zien. Hij herinnert je aan de raarste dag uit je leven. Jij wilt hem toch wel echt graag hebben?

TERRY

Jawel.

BUIKSPREEKPOP

Dan is ie van jou.

Terry pakt de fez over van de buikspreekpop.

BUIKSPREEKPOP

Nog één ding.

TERRY

Wat?

BUIKSPREEKPOP

Dit is echt heel heel belangrijk...

TERRY

Ja?

BUIKSPREEKPOP

Zorg ervoor dat je hem op het juiste moment
weer weggeeft.

TERRY

Wanneer is dat moment?

BUIKSPREEKPOP

Dat weet je vaak pas als het al voorbij is.

TERRY *angstig*

Oei.

BUIKSPREEKPOP

Je moet hem opzetten. Zelf. En dan ga je op. Zo
simpel is het.

donker

I 3 TERUG IN HET THEATER

Het voordoek van het begin. Terry komt voor het voordoek. Zelfverzekerd. Hij wijst naar de coulissen.

MAUD op, geeft hem een kaftan

TERRY

Dank je, schat.

Terry trekt de kaftan aan. Maud pakt haar saxofoon en begeleidt zijn act. Hij tast in de mantel. Hij haalt er tot zijn verbazing een emmer uit. Voelt dan weer iets komen. Een lange balk. Mensen die denken dat het van achter wordt doorgegeven krijgen gelijk. De manier waarop de dingen tevoorschijn komen wordt steeds doorzichtiger. Na de balk komt een been, daarna, met enige moeite, volgt een bierkrat. Na het bierkrat volgt een meterslange ladder. Terry zet de ladder recht overeind. Boven hem hangt een enorm grote fez. Hij begint omhoog te klimmen. Aarzelt. Maar hij klimt verder en belandt in de fez tot hij niet meer te zien is. Maud kijkt omhoog, en de rest van het tableau voegt zich bij haar; de agent, de commissaris, de muzikanten. Het wordt

stil. Ze kijken omhoog, naar de enorme fez waarin Terry is verdwenen. Op het zijtoneel ontdekken we nu Terry. Hij staat aan het rode koord waarmee de fez omhooggetrokken werd. Ook hij kijkt omhoog.

doek

I4 DE SCHATER

Wij brengen als het mag

De schater van de dag

De onbeschaamde klaterende lach

U gaat overstag

Voor de giller van de dag

De onbedaarlijk schaterende lach

Denk niet het is al klaar

Het eind is nog niet daar

Het lijfje van het muisje heeft een staart

We knallen een sigaar

We gooien nog een taart

Blijf zitten, Ha! het is de moeite waard

WILLIAM

Ha-ha-ha-ha

DE ANDEREN

Hou toch op, ik hou het niet

WILLIAM

Ha-ha-ha-ha

DE ANDEREN

Hou me vast, ik trek het niet

Laat nog eens de lachmachine draaien

Drink nog eens mijn moppentapperszweet

Hoor de peroxide vallen

Laat orkestjenever knallen

Ja, pak die danseresseneelt

Pak die danseresseneelt

Pak die danseresseneelt maar beet

Want na een laatste lach

Kan altijd nog een lach

Een uitgewrongen doek krijg je niet droog

Dus laat nou godverdomme

Niet alweer die lach verstommen

Bezeik jezelf, en houd het vaandel hoog!

De aders in het oog van Buster Keaton

De reuzel in het haar van Dik en Dun

De schroeven in de knie van Harry Langdon

The horror! The Horror en de Fun!

Goethe, Schiller, humpapa
Lachen geht von ha-ha-ha
Von den tollkomischen Sachen
Werden Leichen wieder lachen
La mort, l'amour, la peur, la vie
Nom de Dieu! La vache qui rit!

WILLIAM

Ha-ha-ha-ha

DE ANDEREN

Hou toch op, ik hou het niet

WILLIAM

Ha-ha-ha-ha

DE ANDEREN

Hou me vast, ik trek het niet

Het geschater van de tijden

Het geklater en het lijden

Het gewater

Het getater

Het gesnater

De kolieken der komieken

Kolderieke geesteszieken

Hun fysieken

Hun mimieken

Hun tragieken

O de grap is kort en bondig

Zoet en zondig en kortstondig

Daar is weer een mop geboren met een baard!

Jezus Christus, is dat gillen
Slagroomtaart, bananenschillen
Ja, al wat oppervlakkig is heeft vaart!

Haal de ademapparaten!
'Ha-ha-ha' vult alle gaten
Tot de druk wordt losgelaten
Knalt de ha-ha uit de daken
Tot een schokgolf die de hemelen doen
kraken
De ha-ha's bereiken verre
Hemellichamen en sterren
Kosmofysisch pandemonium van ha!
Maar ook in de kleinste hoeken
Blijft de ha-ha-ha-ha koeken
Het verkleeft met alle deeltjes ha-ha-ha

Ha, de oerknal, ha, de eindtijd

Ha, geboorte, ha, de doodsstrijd

Ha, de aarde, ha, de hemel

Ha-ha-ha in het gewemel

Het Bestaan ver- ha-ha-haa't in een Ha-ha!

Ha-ha-ha de ha-ha-ha'en

(Hou me vast)

Met z'n ha-ha's en z'n ha'en

(Ik trek het niet)

En z'n ha-ha, en z'n ha-ha

(Hou me vast)

En z'n HA!

(Ik red het niet)

Aaah, aaah, aah, aah

Ha!

Not the Tommy Cooper Story ging bij Toneelgroep
Maastricht in première op 27 feb 2016
in Theater aan het Vrijthof in Maastricht

Spel: Joke Emmers, René van 't Hof, Hein
Offermans, Michel Sluysmans, Kees van der
Vooren, Jan Jaap van der Wal, Vincent van
Warmerdam

Idee/regie: Michel Sluysmans, Vincent van
Warmerdam

Eindregie: Servé Hermans

Muziek: Vincent van Warmerdam

Decorontwerp: Catharina Scholten

Kostuumontwerp: Sabine Snijders

Lichtontwerp: Bart van den Heuvel

Geluidsontwerp: Femke Diemer

Toneelgroep Maastricht in coproductie met
Stichting & van Warmerdam

www.toneelgroepmaastricht.nl

Michel Sluysmans (Heerlen, 1979) studeerde in 2002 af aan de Amsterdamse Toneelschool en werd een van de oprichters van toneelgroep Annette Speelt, waarvoor hij speelde, regisseerde en schreef. Daarnaast speelde Michel o.a. bij Orkater, Toneelgroep Amsterdam, het Nationale Toneel, Toneelgroep Oostpool, NNT en Het Zuidelijk Toneel. Tussen 2009 en 2011 was hij als vast acteur verbonden aan het Nationale Toneel. Samen met Vincent van Warmerdam schreef en regisseerde hij in 2009 voor Orkater de muziektheatervoorstellingen *Blackface*, *Murder Ballads* en *Judee Sill*. Per 1 januari 2015 is Michel samen met Servé Hermans artistiek leider van Toneelgroep Maastricht.

Toneelwerk

Not the Tommy Cooper Story – 2016

Judee Sill – i.s.m. Vincent van Warmerdam – 2014

Murder Ballads – i.s.m. Vincent van Warmerdam –

2014

Ginny & the Tonics – 2010

Retour Hollandse Spoor – i.s.m. Gerardjan

Rijnders en Nazmiye Oral – 2010

His Birthright – 2010

Blackface – i.s.m. Vincent van Warmerdam – 2009

Jan Veldman (Doodstil, 1959) is schrijver van toneelteksten, filmscenario's, tv-scripts en liedjes voor o.a. Orkater, Maastheater en dans, Tryater, NNT en WAARK

www.janveldman.nl

Toneelwerk (een selectie)

Not the Tommy Cooper Story – 2016

Alice in Wonderland – 2016

Uut de Hoogte – 2015

Hände hoch, Cowboy – 2015

Iemandsland – 2015

Leeghwater – 2013

Elfstedentocht – 2008

Help! – 2008

Schicklgruber – 2003

De vijfde kamer – 2002

Rosabelle Believe – Houdini – 2001

De jongens Poe – 2000

Vader en zoon – 1998

Geweld Nee! – 1997

Wie vermoordde Mary Rogers – 1995

Sappho – 1992

Parcival – 1991

Valentin, Veldman en Co – 1987

Kwaad Grond – 1984

Vincent van Warmerdam (Haarlem, 1956) speelde elektrisch gitaar in de legendarische rocktheatergroep Hauser Orkater. Hij was de vaste componist van de Mexicaanse Hond (met Alex en Marc van Warmerdam) en initieerde een serie muziektheater-voorstellingen bij Orkater. (o.a. *Wie Vermoordde Mary Rogers* en *The Prefab Four* met Gijs Scholten van Asschat, Porgy Franssen en Peter Blok). Samen met Michel Sluysmans schreef en regisseerde hij de muziektheatervoorstellingen *Blackface*, *Murder Ballads* en *Judee Sill*. Van Warmerdam schrijft ook muziek voor film en televisie. Hij won de Zilveren Lessenaar voor de filmmuziek van *Abel*, de FELIX Europees Componist van het Jaar Award voor de filmmuziek

van *De Noorderlingen*, en een Gouden Kalf voor *Kicks*. In 2016 debuteert hij met zijn roman *De Plectrumfabriek*

www.vincentvanwarmerdam.nl

Toneelwerk

Not the Tommy Cooper Story – 2016

Judee Sill – i.s.m. Michel Sluysmans – 2014

Murder Ballads – i.s.m. Michel Sluysmans – 2014

Blackface – i.s.m. Michel Sluysmans – 2009

